

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Kampen om sykefraværet	11
Innledning	11
Den norske velferdsmodellen	13
Sykefraværspolitikken	17
Sykefraværet	19
Endring og stabilitet i velferdsstaten	21
Hvorfor studere politisk debatt?	28
Data	30
Resten av boken	32
Del 1	
HISTORIEN	33
Kapittel 2	
Verdens beste syketrygd	35
En likhetsreform	35
Innføring av arbeidsgiverperiode	38
Etter reformen	40
Oppsummering: dissenser om konsensus	44
Kapittel 3	
Sykefraværproblemet tar form	45
Et kulturelt problem? Medikalisering	47
Fra trygdelinje til arbeidslinje	49
Tidlig inngripen og kontroll	50
Aktivitet	52

Et arbeidsmiljøproblem?	53
Kampen om de økonomiske insentivene	55
Oppsummering: Sykefraværet utfordrer arbeidslinja	62

Kapittel 4

Tid for inkluderende arbeidsliv	64
Fra sykelønnsstrid til nasjonalt kompromiss	65
Den første IA-avtalen (2001–2005)	69
Arbeidslivsforankring av sykefraværet	70
Troen på inkluderende arbeidsliv	72
Den andre IA-avtalen (2006–2009)	76
Den tredje IA-avtalen (2010–2014)	79
Oppsummering: diskursen om det inkluderende arbeidslivet	85

Del 2

ENDRING, IDEER, STYRING	89
--------------------------------------	----

Kapittel 5

Kontrasten til Sverige: Hvorfor så forskjellige?	90
Den svenske sykestrygden	91
Arbeidstakernes kompensasjon ved sykdom	93
Arbeidsgivernes risiko ved sykdom	95
Reformer etter 2006	97
Sverige og Norge – hva kan forklare forskjellene?	98
Reform som nødvendig svar på press	100
Reform som utfall av politisk kamp	100
Reform som resultat av institusjonelle forhold	102
Diskursperspektiver på reform	104
Oppsummering: Kriser, organisasjoner og diskurs	106

Kapittel 6

Det går opp og det går ned: Å måle sykefravær	109
<i>Anniken Hagelund og Harald Dale-Olsen</i>	
Kilder til tall om sykefravær	110
Statistisk sentralbyrås sykefraværstatistikk og sykefraværprosenten	111
Andre kilder	112
Analysen av utviklingen i sykefravær	114
Hvor høyt er sykefraværet egentlig?	119
Sykefravær i Norge og andre steder	120

Sykefravær og sysselsetting	122
Sykefravær – et problem for de få?	125
Sykefravær og diagnoser	126
Oppsummering: Også tallenes tale er mangetydig	129

Kapittel 7

Sykdomsbegrepet og framveksten av den aktive pasienten	131
Sykdomsbegreper	132
Sykdomsbegrepet i norsk sykefraværtdiskurs	136
NOU 1976: 23 Omlegging av sykepengeordningen	137
NOU 1990: 23 Sykelønnsordningen	137
NOU 2000: 27 Sykefravær og uførepensjonering	140
Mykletun-utvalget 2010: Aktiviserings- og nærværtdreform	142
Sykdomsbegrepet som retorisk våpen	144
Oppsummering: Den aktive pasienten	147

Kapittel 8

Sykefravær, politikk og styring	149
Den nye sykefraværtdpolitikken som aktivering	152
Den nye sykefraværtdpolitikken som samstyring	155
Governmentalitet og selvregulering	159
Sykefraværtdpolitikk som depolitisering	162
Oppsummering: Endring og stabilitet, konflikt og depolitisering	167

Kapittel 9

Trygdeordningen som ikke lot seg rikke?	169
Barrierer mot endring	170
Mange slags endringer	171
Nye problematiseringer i debatten	171
Tiltak og nye styringsformer	174
Diskursens institusjonalisering	177

Litteratur	181
-------------------------	------------

Vedlegg 1

Endringer i sykefraværtdpolitikken. En tidslinje	190
---	------------

Stikkord	197
-----------------------	------------